

Mededeling van de Commissie inzake de wijze van toepassing van artikel 92, lid 3, onder a) en c), van het EEG-Verdrag op regionale steunmaatregelen

(88/C 212/02)

Op 21 december 1978 stelde de Commissie de Lid-Staten in kennis van de beginselen die zij overeenkomstig de haar in artikel 92 e.v. van het EEG-Verdrag verleende bevoegdheden voornemens was toe te passen op bestaande of nog vast te stellen regionale steunregelingen voor de regio's van de Gemeenschap. Deze beginselen zijn uiteengezet in een mededeling bekendgemaakt in het *Publikatieblad van de Europese Gemeenschappen* ⁽¹⁾. In deze mededeling werden sommige van de reeds geldende beginselen voor de coördinatie opnieuw geformuleerd ⁽²⁾ en werden de methoden voor de toepassing, met inbegrip van de gemeenschappelijke methode voor de beoordeling van de steunintensiteit, aangepast en aangevuld.

In haar mededeling van 1979 stelde de Commissie voor de verschillende categorieën regio's een aantal gedifferentieerde plafonds voor de steunintensiteit vast ten einde te voorkomen dat de Lid-Staten na het opheffen van de douane- en handelsbelemmeringen, binnen de gemeenschappelijke markt tegen elkaar zouden gaan opbieden met de steunniveaus. Regionale steun dient krachtens zijn aard op selectieve wijze te worden toegekend. Voor vele regio's in de Gemeenschap is regionale steun overbodig. Een regio die wel bijstand blijkt te behoeven moet steun ontvangen in een mate die in verhouding staat tot de ernst van de regionale onevenwichten waarmee deze regio te kampen heeft. De in de mededeling aangegeven plafonds zijn bedoeld als uiterste bovengrenzen, waarin de aard en de ernst van de regionale problemen, in communautaire samenhang bezien, zijn verwerkt. Binnen de grenzen van deze parameters doen de Lid-Staten aan de Commissie mededeling van het voorgenomen — veelal onder het gestelde maximum blijvende — niveau van de regionale steun, waarop de Commissie in op de artikelen 92 en 93 berustende beschikkingen haar goedkeuring verleent of eist dat veranderingen worden aangebracht.

In artikel 92, lid 3, worden twee verschillende gevallen genoemd waarin de Commissie regionale steun verenigbaar kan achten met de gemeenschappelijke markt, namelijk in artikel 92, lid 3, onder a) en c). Deze uitzonderingen gelden voor verschillende gradaties van regionale achterstand.

De Commissie heeft in 1983 een methode ontwikkeld voor de toepassing van artikel 92, lid 3, onder c), en deze is sindsdien bij alle door de Commissie gegeven beschikkingen gevolgd.

Slechts bij wijze van uitzondering is bij het verlenen van goedkeuring van nationale steunmaatregelen gebruik gemaakt van artikel 92, lid 3, onder a). Door de achtereenvolgende uitbreidingen van de Gemeenschap is de scala van regionale verschillen echter ook aanzienlijk breder geworden, waardoor er behoefte ontstond aan nieuwe beleidsinstrumenten voor de beheersing van de regionale

steun. Ook artikel 130 van de Europese Akte is een nieuwe stimulans voor een grotere economische en sociale samenhang; in dit artikel wordt gesteld dat de Gemeenschap zich in het bijzonder moet richten op het verkleinen van het verschil tussen de onderscheiden regio's en van de achterstand van de minst begunstigde regio's. Daartoe heeft de Commissie in 1987 een methode vastgesteld om artikel 92, lid 3, onder a), op de door de Lid-Staten verleende regionale steun toe te passen.

Om een beter inzicht te verschaffen in en grotere doorzichtigheid te verlenen aan de door de Commissie op grond van de artikelen 92 en 93 ten aanzien van regionale steunregelingen van de Lid-Staten gegeven beschikkingen, heeft zij, met instemming van het Europese Parlement, besloten om bekendheid te geven aan haar methode voor de toetsing, die hierbij wordt uiteengezet.

I

Methode voor de toepassing van artikel 92, lid 3, onder a), op de regionale steunmaatregelen van de Lid-Staten

Op grond van artikel 92, lid 3, onder a), kunnen steunmaatregelen ter bevordering van de economische ontwikkeling van streken waarin de levensstandaard abnormaal laag is of waar een ernstig gebrek aan werkgelegenheid heerst, als verenigbaar met de gemeenschappelijke markt worden beschouwd.

1. Beginselen van de methode

Overeenkomstig artikel 92, lid 3, onder a), gaat de Commissie bij haar beschikkingen uit van een methode om het ontwikkelingsniveau van de verschillende regio's ten opzichte van het communautaire gemiddelde te beoordelen. De methode stoelt op de volgende beginselen:

- De sociaal-economische situatie van de in artikel 92, lid 3, onder a), bedoelde regio's wordt voornamelijk beoordeeld op grond van de BBP/KKS (koopkrachtstandaard) per hoofd, waarbij men uitgaat van de communautaire indeling van de regio's.
- Bij de beoordeling van de regio's wordt uitgegaan van de in de NUTS ⁽³⁾ onder niveau III ingedeelde geografische eenheden.
- Het relatieve niveau van regionale ontwikkeling wordt bepaald door vergelijking met het communautaire gemiddelde.
- Een regio komt in aanmerking voor steun overeenkomstig artikel 92, lid 3, onder a), indien deze regio deel uitmaakt van een regio van niveau II, waarvan de meeste regio's van niveau III een BNP/KKS-drempel vertonen van 75 of lager, waaruit een abnormaal lage levensstandaard of een ernstig gebrek aan werkgelegenheid blijkt.

⁽¹⁾ PB nr. C 31 van 3. 2. 1979, blz. 9.

⁽²⁾ Mededelingen van 26 februari 1975 en 23 juni 1971.

⁽³⁾ Nomenclature des unités territoriales statistiques.

2. *Keuze van indicatoren*

Bij deze methode wordt het BBP per hoofd, gemeten naar de koopkrachtstandaard (KKS) gehanteerd, een meetmethode die is gebaseerd op vergelijking van de prijzen in de Lid-Staten voor een bepaald pakket van artikelen en diensten. Hierdoor beschikt men over een methode om de levensstandaard te meten, waardoor de verschillen in de kosten van levensonderhoud tussen de regio's van de verschillende Lid-Staten kunnen worden vastgesteld.

Ondertewerkstelling slaat op het aantal inwoners die niet in enigerlei vorm volwaardig aan het arbeidsproces deelnemen. Veelal zal de produktiviteit in gebieden met een ernstig gebrek aan werkgelegenheid laag zijn, hetgeen ook zal blijken uit het BBP per hoofd. Voor de betrokken gebieden — voornamelijk plattelandsgebieden met een onderontwikkelde industriële structuur en een weinig ontwikkelde dienstensector — zijn de werkloosheidscijfers geen juiste maatstaf om de mate van gebrek aan werkgelegenheid vast te stellen. Een algemeen laag niveau van technologie in de industriële infrastructuur en een weinig gespecialiseerde dienstensector zijn oorzaak van een proportionele oververtegenwoordiging van rechtstreeks bij het arbeidsproces betrokken arbeidskrachten. Hierdoor kan een significant niveau van tekort aan werkgelegenheid worden verhuld, dat ook niet in het werkloosheidscijfer tot uitdrukking komt.

Er zijn in de Gemeenschap van de Twaalf 822 in niveau II van de NUTS ingedeelde regio's.

3. *Geografische eenheden*

De geografische basiseenheid die bij het onderzoek wordt gehanteerd, is de in niveau III ingedeelde regio. Om vast te stellen of een regio overeenkomstig artikel 92, lid 3, onder a), voor steun in aanmerking komt, gaat men echter uit van de situatie van de meerderheid van de niveau-III-regio's in een grotere (niveau-II-)regio. Op deze wijze verkrijgt men inzicht in de situatie van een afzonderlijke niveau-III-regio, ook indien deze sterk afwijkt van de daaraan grenzende regio's. Indien een betrekkelijk welvarende regio gelegen is in een voor het overige achtergebleven gebied, kan deze regio in aanmerking komen voor steun overeenkomstig artikel 92, lid 3, onder a), mits de meeste van de niveau-III-regio's in de desbetreffende niveau-II-regio voldoen aan de BBP/KKS-drempelnormen. Daar staat echter tegenover dat een minder welvend gebied van steunverlening wordt uitgesloten indien aan deze eis niet wordt voldaan.

In *bijlage I* is een volgens deze methode geselecteerde lijst van regio's opgenomen. Het blijkt dat deze regio's in hoofdzaak zijn gelegen in de zuidelijke en westelijke periferie van de Gemeenschap.

4. *Bijzondere regio's*

Naast de volgens bovengenoemde criteria geselecteerde regio's zijn er nog twee regio's aan de lijst toegevoegd op grond van hun bijzondere positie. De ene, Noord-Ierland, in verband met de uiterst moeilijke positie waarin het land verkeert, de andere Teruel, dat, hoewel het grenst aan meer ontwikkelde regio's, een van de meest onderontwikkelde regio's van Spanje is, doordat

het zeer dun bevolkt en in sterke mate van landbouw afhankelijk is en wordt omgeven door andere regio's waarop artikel 92, lid 3, onder a), van toepassing is.

5. *Steunplafonds*

In de beginselen voor de coördinatie van 1979 werd een netto-subsidie-equivalent van 75 % van de aanvankelijke investeringen vastgesteld als de hoogst toegestane steunintensiteit. Daarom is besloten om het steunintensiteitsplafond voor gebieden die overeenkomstig artikel 92, lid 3, onder a), voor steun in aanmerking komen, vast te stellen op 75 % netto-steunequivalent.

In de beginselen voor de coördinatie⁽¹⁾ wordt gesteld dat de plafonds van de steunintensiteit moeten worden aangepast aan de soort intensiteit, het al dan niet dringend karakter en de regionale problematiek. Hoewel alle onder artikel 92, lid 3, onder a), vallende regio's te kampen hebben met aan de communautaire norm gemeten ernstige regionale problemen, kunnen tussen regio's binnen een zelfde Lid-Staat significante verschillen in levensstandaard en gebrek aan werkgelegenheid bestaan.

Daarom zal de Commissie van haar discretionaire bevoegdheid gebruik maken en staan op een regionale differentiatie in steunintensiteit die lager is dan de 75 % netto-subsidie-equivalent. Als zodanig zal het relevante steunintensiteitsplafond voor een regionale steunregeling bestaan in het door de Lid-Staat bij de Commissie overeenkomstig artikel 93, lid 3, aangemelde en door de Commissie goedgekeurde maximum, wanneer zij overeenkomstig de artikelen 92 en 93 haar beslissing vaststelt.

6. *De verschillende instrumenten van steunverlening die nodig zijn voor het stimuleren van de regionale ontwikkeling in onder artikel 92, lid 3, onder a), vallende gebieden*

Globaal gezien kunnen regionale steunmaatregelen in de Gemeenschap in twee categorieën worden ingedeeld: steunmaatregelen waarvoor initiële investering of het scheppen van werkgelegenheid een voorwaarde is en steunmaatregelen die zijn ingesteld in verband met bijzondere of blijvende problemen (produktiesteun).

Gezien de ernstige achterstand van de in artikel 92, lid 3, onder a), bedoelde regio's, zijn steunmaatregelen die gerelateerd zijn aan initiële investeringen niet steeds passend of voldoende om investeringen of de ontwikkeling van economische bedrijvigheid ter plaatse te stimuleren. In deze regio's gevestigde bedrijven hebben te kampen met extra lasten die verband houden met de plaats van vestiging en een gebrekkige infrastructuur, die een blijvende druk op hun concurrentievermogen vormen. Onder bepaalde omstandigheden kan produktiesteun een positieve vorm van hulp aan de armste delen van de Gemeenschap zijn. Bepaalde regio's kunnen namelijk gebukt gaan onder zo zware lasten en infrastructurele tekorten, dat het zelfs al moeilijk is het bestaande investeringspeil te handhaven. In de vroegste stadia van de ontwikkeling kan het handhaven van bestaande investerin-

⁽¹⁾ PB nr. C 31 van 3. 2. 1979, blz. 9, punt 9, onder iv).

gen, althans op korte of middellange termijn, een dwingende voorwaarde zijn voor het aantrekken van nieuwe investeringen, die op hun beurt een bijdrage kunnen vormen voor de ontwikkeling van de regio. In vele in artikel 92, lid 3, onder a), bedoelde regio's zou er nog geen stabiele industriële structuur bestaan. De meeste aldaar gevestigde bedrijven, die zeer klein van omvang zijn en meestal behoren tot de traditionele bedrijfstakken, zullen niet tot expansie komen zonder een stimulans van buitenaf.

Onder dergelijke moeilijke plaatselijke omstandigheden kan het aangewezen zijn om bepaalde soorten steun, bij voorbeeld voor marketing, toe te staan, zodat de bedrijven in deze regio's daadwerkelijk deel kunnen hebben aan de interne markt van de Gemeenschap, zowel als producent als als consument. Zonder deze steun zullen de mogelijkheden van de interne markt voor hen waarschijnlijk onbereikbaar blijven. Ook kunnen bepaalde regio's vrijwel onoverkomelijke structurele achterstanden hebben, bij voorbeeld doordat ze zeer afgelegen zijn. Zo kunnen perifeer gelegen eilanden gebukt gaan onder een permanente kostprijddruk ten gevolge van de hogere transportkosten. Hetzelfde geldt voor hun communicatiekosten. Produktiesteun die aan deze factoren tegemoet komt kan de aansluiting tussen de minder ontwikkelde en de centraal gelegen regio's bevorderen, en hierdoor de economische integratie van de Gemeenschap als geheel naderbij brengen. Als erkenning van de bijzondere problematiek van deze regio's kan de Commissie bepaalde produktiesteun aan onder artikel 92, lid 3, onder a), vallende regio's goedkeuren op de volgende voorwaarden:

- de steun moet in tijd beperkt zijn en bedoeld om de structurele achterstand van bedrijven die gelegen zijn in artikel 92, lid 3, onder a), bedoelde regio's te compenseren;
- de steun moet bedoeld zijn om een duurzame en evenwichtige ontwikkeling van de economische bedrijvigheid te bevorderen en communautair gezien overcapaciteit in de bedrijfstak teweegbrengen, waardoor het daaruit voortvloeiende probleem voor de bedrijfstak in de Gemeenschap ernstiger wordt dan het aanvankelijke regionale probleem; in dit verband is een sectoriële benadering vereist en moeten met name de communautaire voorschriften, richtlijnen en beleidsvoornemens die gelden voor bepaalde sectoren van de industrie (staal, scheepsbouw, synthetische vezels, textiel en kleding) en de landbouw, alsmede voor bepaalde agro-industrieën in acht worden genomen;
- de steun mag niet worden verleend wanneer dit strijdig zou zijn met de specifieke voorschriften voor steun aan in moeilijkheden verkerende bedrijven;
- jaarlijks moet aan de Commissie verslag worden uitgebracht over de tenuitvoerlegging; in dit verslag moeten alle uitgaven (c.q. gederfde inkomsten in het geval van faciliteiten ten aanzien van belastingen of sociale premies) per steunsoort en per betrokken bedrijfstak opgenomen zijn;
- steun ter bevordering van uitvoer naar andere Lid-Staten is uitgesloten.

II

Methode voor de toepassing van artikel 92, lid 3, onder c), op regionale steun van de Lid-Staten

In artikel 92, lid 3, onder c), wordt gesteld dat steunmaatregelen om de ontwikkeling van bepaalde regionale economieën te vergemakkelijken, mits de voorwaarden waaronder het handelsverkeer plaatsvindt niet zodanig worden veranderd dat het gemeenschappelijk belang wordt geschaad, als verenigbaar met de gemeenschappelijke markt kunnen worden beschouwd.

1. Grondslagen van de methode

Bij de toepassing van artikel 92, lid 3, onder c), baseert de Commissie haar beslissing op een methode waarmee de sociaal-economische situatie in een regio, zowel nationaal als communautair gezien, kan worden onderzocht.

Hierdoor kan de Commissie in het belang van de Gemeenschap nagaan of er significante regionale verschillen bestaan en, indien dit het geval is, de desbetreffende Lid-Staat, ongeacht het niveau van zijn economische ontwikkeling, toestemming verlenen om een nationaal regionaal beleid te voeren.

De Commissie baseert zich bij haar beslissingen op de volgende beginselen:

- De regio's worden beoordeeld op basis van de geografische eenheid die voorkomt in de niveau-III-lijst van de NUTS (in bijzondere omstandigheden kan men, mits deugdelijk gemotiveerd, van een kleinere eenheid uitgaan).
- In de eerste onderzoekfase wordt de sociaal-economische situatie van de regio beoordeeld aan de hand van een van de twee volgende criteria: het bruto binnenlands produkt (BBP) per hoofd of de bruto toegevoegde waarde (BTW) tegen factorkosten en de structurele werkloosheid.
- Een tweede fase van onderzoek, waarbij andere relevante indicatoren in beschouwing worden genomen, vormt een aanvulling op de eerste fase.

2. Eerste fase van het onderzoek

De sociaal-economische situatie van een regio wordt bezien in samenhang tot bepaalde drempels, die in twee fasen worden berekend. De eerste fase heeft betrekking op een regionaal minimumverschil in nationaal verband, terwijl dit minimumverschil in de tweede fase wordt bijgesteld, in die zin dat rekening wordt gehouden met de situatie in de Lid-Staten welke, communautair gezien, een minder gunstig ontwikkelingsniveau vertonen.

Aangezien steun alleen aanvaardbaar is wanneer het de ontwikkeling van bepaalde regionale economieën vergemakkelijkt, is hiertoe een zekere achterstand van de regio binnen de eigen Lid-Staat vereist, dat wil zeggen een negatief regionaal minimumverschil op nationaal niveau, ongeacht de positie van de Lid-Staat vergeleken bij de Gemeenschap als geheel. Dit regionale minimumverschil ten opzichte van de rest van het land wordt in de regio geacht bereikt te zijn, indien:

- het inkomen ten minste 15 % lager ligt dan het BNP/BTW

en/of

— het structurele werkloosheidscijfer ten minste 10 % hoger ligt dan het nationale gemiddelde.

Deze waarden worden bereikt indien het BNP/BTW-indexcijfer voor de regio niet hoger ligt dan een basisdrempel van 85 of/en indien het structurele werkloosheidscijfer niet lager ligt dan een basisdrempel van 110. In beide gevallen is het nationale indexcijfer op 100 gesteld.

Een soepeler relatieve drempel voor structurele werkloosheid wordt gehanteerd om tegemoet te komen aan de dringende behoefte om de werkloosheid terug te dringen.

Voorts is steun alleen aanvaardbaar indien de voorwaarden waaronder het handelsverkeer plaatsvindt niet zodanig worden veranderd dat het gemeenschappelijk belang wordt geschaad.

Aangezien het strijdig is met het gemeenschappelijk belang om de bestaande verschillen tussen regio's en de achterstand van minder welvarende streken te vergroten, heeft de Commissie vastgesteld dat de regionale verschillen van deze regio's nationaal gezien overeenkomstig groter moeten zijn in gevallen waarin steun moet worden verleend aan regio's in Lid-Staten waarvoor de indicator wijst op een situatie die gunstiger ligt dan het gemiddelde van de Gemeenschap.

Daarom moet de positie van de afzonderlijke Lid-Staten ten opzichte van de Gemeenschap als geheel worden bepaald. Hiertoe worden voor elke Lid-Staat twee Europese indexcijfers berekend.

Door deze indexcijfers wordt de positie van de Lid-Staat wat betreft inkomen en structurele werkloosheid vastgesteld als een percentage van het dienovereenkomstige communautaire gemiddelde. De indexcijfers worden berekend als gemiddelde waarden over een periode van vijf jaar en worden jaarlijks bijgesteld. In de tweede fase wordt het Europese indexcijfer gehanteerd als correctie op de respectieve basisdrempels voor elke Lid-Staat indien de situatie in deze Lid-Staat gunstiger is dan het communautaire gemiddelde (overeenkomstig de positie die deze Lid-Staat ten opzichte van de andere in de Gemeenschap inneemt), waarbij de volgende formule wordt gehanteerd:

$$\left(\text{basisdrempel} + \frac{\text{basisdrempel} \times 100}{\text{Europees indexcijfer}} \right) : 2 = \text{gecorrigeerde drempel}$$

Aangezien de situatie in de verschillende regio's in de eerste plaats in nationaal verband wordt gezien, betekent het hanteren van deze formule een matiging van het effect van het Europese indexcijfer. Hoe gunstiger de positie van een Lid-Staat ten opzichte van het communautaire gemiddelde is, des te groter moet het verschil van een regio in nationaal verband zijn, om steunverlening aanvaardbaar te kunnen maken.

De per 1 november 1987 geldende drempels zijn weergegeven in *bijlage II*. In *bijlage III* wordt een lijst gegeven van de regio's waarin momenteel goedkeuring is verleend voor regionale steun overeenkomstig artikel 92, lid 3, onder c), met vermelding van de door de Commissie voor deze regio's goedgekeurde maximumintensiteit.

Om te voorkomen dat een situatie ontstaat waarin de drempel voor de structurele werkloosheid een onredelijk strenge maatstaf zou worden, is een maximum gesteld aan het vereiste verschil, dat overeenkomt met een indexcijfer van 145. Hierdoor wordt het mogelijk steun te verlenen in regio's met een nationaal gezien zeer ongunstige werkgelegenheidssituatie, ook al is deze situatie communautair gezien aanzienlijk minder ongunstig. Omdat de drempels voor BBP/BTW minder uiteenlopen, bestond hiervóór geen behoefte aan een vereist maximumverschil.

3. Tweede fase van het onderzoek

In een eerste stadium van onderzoek worden dus de basisgegevens verzameld over het werkloosheids- en het inkomensniveau, waardoor onderlinge vergelijking van de regio's in nationaal en in communautair verband mogelijk wordt. Er zijn echter nog vele andere economische indicatoren die gehanteerd kunnen worden om een scherper beeld te krijgen van de sociaal-economische situatie van een bepaalde regio. Daarom mag voor deze regio, al wordt in de eerste fase geconstateerd dat daar de relevante drempels zijn bereikt, nog niet automatisch worden aangenomen dat er geen bezwaar bestaat tegen steunverlening door de nationale overheid. Het eerste stadium van onderzoek naar basisgegevens moet worden aangevuld met een tweede fase, waarin ook andere indicatoren, die gebaseerd zijn op communautaire en nationale statistieken, in de beschouwing kunnen worden betrokken. Andere relevante indicatoren kunnen bij voorbeeld zijn de tendens en de structuur van de werkloosheid, de evolutie van de werkgelegenheid, het netto-migratiecijfer, de demografische druk, de tewerkstellingsgraad, de produktiviteit, de structuur van de economische bedrijvigheid, met name het belang van bedrijfstakken met een afnemende bedrijvigheid, investeringen, geografische ligging, topografie en infrastructuur. Met name voor regio's die de gehanteerde drempels in de eerste fase van het onderzoek benaderen, komt soms in de tweede fase aan het licht dat regionale steun toch op zijn plaats is.

4. Plafonds voor de steunintensiteit

Gedifferentieerde plafonds voor de steunintensiteit zijn vastgesteld overeenkomstig de in punt 9, onder iv), genoemde beginselen voor de coördinatie. Op grond van deze beginselen moet de intensiteit van de steun worden beperkt, inachtgenomen de aard, de intensiteit en de urgentie van de regionale problemen, tot de in punt 2 van de beginselen voor de coördinatie vastgestelde plafonds (20 %, 25 % of 30 %).

In de praktijk liggen de plafonds die de Commissie vaststelt in haar op grond van de artikelen 92 en 93 gegeven beschikkingen veelal aanzienlijk lager dan bovengenoemde maxima.

BIJLAGE I

Lijst van de in artikel 92, lid 3, onder a), bedoelde regio's

GRIEKENLAND	}	gehele Lid-Staat	
IERLAND			
PORTUGAL			
FRANKRIJK			
		Overzeese departementen	Guadeloupe Guyana Martinique Réunion
ITALIË		Calabrië	Reggio di Calabria Cosenza Catanzaro
		Basilicata	Potenza Matera
		Sicilië	Agrigento Enna Palermo Messina Trapani Caltanissetta Catania Ragusa Siracuse
		Apulië	Brindisi Lecce Foggia Bari Taranto
		Campania	Napels Benevento Avellino Salerno Caserta
		Molise	Campobasso Isernia
		Sardinië	Nuoro Oristano Cagliari Sassari
		Abruzzi	Teramo L'Aquila Pescara Chieti
SPANJE		Extremadura	Badajoz Cáceres
		Andalusië	Granada Córdoba Jaén Sevilla Almería Málaga Cádiz Huelva
		Castilië-Mancha	Albacete Cuenca Toledo Ciudad Real Guadalajara
		Galicie	Orense Pontevedra Lugo La Coruña

	Castilië en León	Zamora Ávila Salamanca Soria León Palencia Valladolid Segovia Burgos
	Murcia	
	Canarische eilanden	Las Palmas Tenerife
	Teruel	
	Ceuta en Melilla	
VERENIGD KONINKRIJK	Noord-Ierland	

BIJLAGE II

Door de Commissie per 1 oktober 1987 gehanteerde drempels

	BBP/BIW per hoofd	Structurele werkloosheid
België	82	110
Frankrijk	77	118
Nederland	79	110
Denemarken	73	121
Duitsland	74	136
Verenigd Koninkrijk	83	110
Italië	85	116
Ierland	85	110
Luxemburg	77	145
Griekenland	85	128
Spanje	85	110
Portugal	85	125

BIJLAGE III

**REGIO'S WAAR OP 1 OKTOBER 1987 OVEREENKOMSTIG ARTIKEL 92, LID 3, ONDER c),
REGIONALE STEUN MAG WORDEN VERLEEND**

Nota bene: Voor zover niet anders vermeld, worden de steunintensiteitsmaxima bruto aangegeven voor Frankrijk, Duitsland, Luxemburg en Nederland en netto voor België, Denemarken, Italië, Spanje en het Verenigd Koninkrijk.

1. FRANKRIJK

A. Steunintensiteit maximaal 25 % of 50 000 Ffr. per gecreëerde arbeidsplaats

Creuse, Cantal, Aude, Lozère, Pyrénées-Orientales, Noord-Corsica, Zuid-Corsica. Delen van de Ardennen, Nord, Pas-de-Calais, Meurthe-et-Moselle, Meuse, Moselle, Voagezen, Bas-Rhin, Haut-Rhin, Loire-Atlantique, Côtes-du-Nord, Finistère, Îlle-et-Vilaine, Morbihan, Charente-Maritime, Pyrenées-Atlantiques, Ariège, Aveyron, Lot, Tarn, Corrèze, Haute-Vienne, Ardèche, Loire, Allier, Haute-Loire, Puy-de-Dôme, Gard, Hérault.

B. Steunintensiteit maximaal 17 % of 35 000 Ffr. per gecreëerde arbeidsplaats

Calvados, Manche, Maine-et-Loire, Mayenne, Vendée, Charente, Deux-Sèvres, Vienne, Dordogne, Landes, Lot-et-Garonne, Gers, Hautes-Pyrénées, Tarn-et-Garonne. Delen van de Ardennen, Haute-Marne, Aisne, Somme, Seine-Maritime, Cher, Indre, Orne, Nord, Pas-de-Calais, Meurthe-et-Moselle, Meuse, Moselle, Vogezes, Haut-Rhin, Haute-Saône, Loire-Atlantique, Côtes-du-Nord, Finistère, Îlle-et-Vilaine, Morbihan, Charente-Maritime, Gironde, Pyrénées-Atlantiques, Ariège, Aveyron, Haute-Garonne, Lot, Tarn, Corrèze, Haute-Vienne, Ardèche, Loire, Allier, Haute-Loire, Puy-de-Dôme, Gard, Hérault, Bouches-du-Rhône, Var.

2. ITALIË ⁽¹⁾

(tot 31 december 1987)

A. Steunintensiteit maximaal 15 %

Delen van Toscane, Marche, Umbrië, Latium.

B. Steunintensiteit maximaal 8 %

Delen van Piëmont, Valle d'Aosta, Liguria, Lombardije, Zuid-Tirol, Veneto, Friuli-Venezia Giulia, Emilia-Romagna.

C. Steunintensiteit 7 %

Delen van Toscane, Marche, Umbrië, Latium, Piëmont, Valle d'Aosta, Ligurië, Lombardije, Zuid-Tirol, Veneto, Friuli-Venezia Giulia, Emilia-Romagna.

3. NEDERLAND**A. Steunintensiteit maximaal 20 % netto**

Nijmegen, Zuidoost-Drenthe, Delfzijl. Delen van Oost-Groningen, Zuid-Limburg.

B. Steunintensiteit maximaal 25 %

Overig Groningen, Twente, Helmond, Lelystad, Tilburg, Den Bosch, Maastricht, Valkenburg, Sittard. Delen van Oost-Groningen, Noord-Friesland, Zuidoost-Friesland.

C. Steunintensiteit maximaal 15 %

Arnhem, Zuidwest-Friesland. Delen van Noord-Limburg, Noord-Friesland, Zuidoost-Friesland, Noord-Overijssel.

4. BELGIË**A. Steunintensiteit maximaal 20 % of 3 500 Ecu per gecreëerde arbeidsplaats met een maximum van 25 %**

Hasselt, Maaseik, Tongeren, Luik, Charleroi, Mons. Delen van Zinnik, Thuin.

B. Steunintensiteit beperkt tot 15 % of 2 500 Ecu per gecreëerde arbeidsplaats met een maximum van 20 %

Turnhout, Diksmuide, Veurne, Ieper, Bastogne, Marche-en-Famenne, Neufchâteau, Dinant, Philippeville, Arlon, Virton. Delen van Thuin, Huy, Verviers, Namur.

5. LUXEMBURG**A. Steunintensiteit maximaal 25 %**

Delen van Esch-sur-Alzette, Capellen.

⁽¹⁾ Met ingang van 1 januari 1988 werden bijna alle steunregelingen voor Centrum-Noord-Italië opgeheven.

B. Steunintensiteit maximaal 20 %

Delen van Esch-sur-Alzette, Capellen.

C. Steunintensiteit maximaal 17,5 %

Luxemburg, Grevenmacher, Wiltz, Clervaux.

6. VERENIGD KONINKRIJK**A. Steunintensiteit maximaal 75 % of 10 000 Ecu per gecreëerde arbeidsplaats (voor bedrijven met ten hoogste tien werknemers en met vastliggende activa van ten hoogste 600 000 Ecu)**

Shetland eilanden, Orkney eilanden, Thurso, Wick, Sutherland, Invergordon en Dingwall, Skye en Wester Ross, Inverness, Forres en Upper Moray, Badenoch, Lochaber, Westelijke eilanden, Oban, Islay/Mid Argyll, Dundon en Bute, Campbeltown.

B. Steunintensiteit maximaal 30 % of 5 500 Ecu per gecreëerde arbeidsplaats met een maximum van 40 %*Engeland:*

Liverpool, Widnes en Runcorn, Wigan en St. Helens, Wirral en Chester, Workington, Bishop Auckland, Hartlepool, Middlesborough, Newcastle-upon-Tyne, South Tyneside, Stockton-on-Tees, Sunderland, Rotherham en Mexborough, Scunthorpe, Whitby, Corby, Falmouth, Helston, Newquay, Penzance en St. Yves, Redruth en Camborne.

Schotland:

Arbroath, Bathgate, Cumnock en Sanquhar, Dumbarton, Dundee, Glasgow, Greenock, Irvine, Kilmarnock, Lanarkshire.

Wales:

Aberdare, Cardigan, Ebbw Vale en Abergavenny, Flint en Rhyl, Holyhead, Lampeter en Aberaeron, Merthyr en Rhymney, Neath en Port Talbot, Pontypridd en Rhondda, South Pembrokeshire, Wrexham.

C. Steunintensiteit maximum 20 % of 3 500 Ecu per gecreëerde arbeidsplaats met een maximum van 25 %*Engeland:*

Accrington en Rossendale, Blackburn, Bolton en Bury, delen van Manchester, Oldham, Rochdale, Darlington, Durham, Morpeth en Ashington, Barnsley, Bradford, Doncaster, Grimsby, Hull, Sheffield, Birmingham, Coventry en Hinckley, Dudley en Sandwell, Kidderminster, Telford, Bridgnorth, Walsall, Wolverhampton, Gainsborough, Bodmin en Liskeard, Bude, Cinderford en Ross-on-Wye, Plymouth.

Schotland:

Ayr, Alloa, Badenoch, Campbeltown, Dunfermline, Dunoon en Bute, Falkirk, Forres, Girvan, Invergordon en Dingwall, Kirkcaldy, Lochaber, Newton Stewart, Skye en Wester Ross, Stewartry, Stranraer, Sutherland, Westelijke eilanden, Wick.

Wales:

Bangor en Caernarfon, Bridgend, Cardiff, Fishguard, Haverfordwest, Llanelli, Newport, Pontypool en Cwmbran, Porthmadoc en Ffestiniog, Pwllheli, Swansea.

D. Steunintensiteit maximaal 11 % indien de steun niet meer dan 100 000 Ecu bedraagt

De binnensteden van Hackney, Islington, Lambeth, Brent, Hammersmith en Fulham, Leeds, Leicester, Nottingham, Tower Hamlets, Wandsworth, Burnley, Ealing, Greenwich, Haringey, Lewisham, Newham, Southwark.

E. Steunintensiteit maximaal 7,5 % of 3 500 Ecu per gecreëerde arbeidsplaats met een maximum van 11 %

Administratieve districten Ceredigion, Meirionnydd, Brecknock, Montgomery, Radnor.

7. DENEMARKEN**A. Steunintensiteit maximaal 25 % of 4 500 Ecu per gecreëerde arbeidsplaats met een maximum van 30 %**

Bornholm, Feroe, Samsø en andere eilanden. Delen van Viborg, Noord-Jutland.

B. **Steunintensiteit maximaal 20 % of 2 500 Ecu per gecreëerde arbeidsplaats met een maximum van 25 %**
Delen van Zuid-Jutland, Lolland, Fionië en Langeland.

C. **Steunintensiteit maximaal 17 % of 3 000 Ecu per gecreëerde arbeidsplaats met een maximum van 22 %**
Delen van Noord-Jutland, Viborg, Ringkøbing, Ribe, Zuid-Jutland, Århus.

8. SPANJE

A. **Steunintensiteit maximaal 45 %**
Delen van Madrid, Asturië.

B. **Steunintensiteit maximaal 30 %**
Cantabrië. Delen van Alicante, Castellón, Valencia, Asturië, Zaragoza, Biscate, Álava.

C. **Steunintensiteit maximaal 20 %**
Guipúzcoa. Delen van Saragossa, Biscate, Álava, Huesca, Navarra, Barcelona.

9. DUITSLAND ⁽¹⁾ ⁽²⁾

A. **Steunintensiteit maximaal 23 %**
Amberg, Schwandorf.

B. **Steunintensiteit maximaal 18 %**
Heide-Meldorf, Cuxhaven, Bremerhaven, Wilhelmshaven, Emden-Leer, Ammerland-Cloppenburg, Oldenburg, Meppen, Nordhorn, Lingen, Detmold-Lemgo, Steinfurt, Ahaus, Bocholt, Kleve-Emmerich, Recklinghausen, Brilon, Alsfeld-Ziegenhain, Daun, Idar-Oberstein, Cochem-Zell, Trier, Bitburg-Prüm, Saarbrücken, Rothenburg o. d. T., Pirmasens, Nordfriesland, Straubing, Passau. Delen van Landau i. d. Pfalz.

C. **Steunintensiteit maximaal 15 %**
Stade-Bremervörde, Syke, Unterweser, Bremen, Rotenburg/Wümme, Fallingbommel, Graafschap Diepholz-Vechta, Nienburg-Schaumburg, Hameln, Coesfeld, Duisburg-Oberhausen, Bochum, Dortmund-Lüdinghausen, Soest, Bad Kreuznach, Alzey-Worms, Weissenburg in Bayern, Neumarkt i. d. Oberpfalz, Nordlingen, Itzehoe, Soltau, Holzminden-Höxter, Neustadt a. d. Saale, Bamberg, Weiden i. d. Oberpfalz, Regensburg. Delen van Osnabrück.

D. **Steunintensiteit beperkt tot 12 %**
Flensburg-Schleswig, Lüneburg, Deggendorf.

⁽¹⁾ Het zonenrandgebied, Berlijn (West) en de regionale steunregelingen van de Länder werden niet in deze lijst opgenomen.

⁽²⁾ Met ingang van 1 januari 1988.